

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Karin Söderholm
010 - 22 41 665
karin.soderholm@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Avslut av åtgärdsprogram för kvävedioxid i utomhusluft i Helsingborg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att arbetet med åtgärdsprogrammet för att uppnå miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i utomhusluft i Helsingborg är klart och ska avslutas.

Utvecklingen av luftkvaliteten i Helsingborg har under de senaste 15 åren haft en positiv trend. Uppmätta halter i taknivå har minskat med 20 %. Trafikflöden i centrala delar av Helsingborg har minskat med 12 % jämfört med 2009.

Helsingborgs kommun har i huvudsak vidtagit alla åtgärder i åtgärdsprogrammet. Halterna av kvävedioxid understiger nu de fastställda miljökvalitetsnormer både vid mätning och vid beräkning av halter för ett meteorologiskt normalår.

Länsstyrelsen bedömer att normen även kommer att följas kommande år.

Bakgrund

Helsingborgs kommun underrättade 2003 Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Skåne län om att miljökvalitetsnormen för kvävedioxid sannolikt skulle komma att överskridas om inga åtgärder vidtogs. Den 19 februari 2007 fastställde Länsstyrelsen Skåne ett första åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i Helsingborg. Programmet hade tagits fram i nära samarbete med kommun och

andra regionala aktörer. Åtgärdsprogrammet reviderades och ett reviderat program fastställdes den 15 oktober 2009.

Anledningen till revideringen var att åtgärderna inte var tillräckligt specificerade. Det nya programmet innehöll tydligare beskrivna åtgärder med tydlig ansvarsfördelning och tidsplan för genomförande.

Åtgärdsprogrammet har följts upp årligen. Genomförandet av åtgärder och effekter på trafik och luftkvalitet har granskats. Behov av justeringar och orsakssamband har diskuterats.

Sammanfattningsvis kan följande nämnas avseende åtgärderna;

- ny **cykelplan** och **bussvision** har genomförts, detta har lett till en ökning av cykeltrafik i staden och av kollektivt resande.
- Åtgärder för att öka kapacitet och turutbud för regional **tågtrafik** har genomförts.
- I Helsingborg finns inget kommunalt parkeringsbolag och arbetet för att påverka **p-avgifterna** har skett och sker pågående genom ett samarbete mellan kommun och fastighetsägare som kallas parkeringsalliansen.
- Åtgärder inom **skyltning, styrning och kontroll** har genomförts i enlighet med programmet.
- **Miljözonen** följs till ca 90 %.
- Från och med år 2015 finns det två årsarbetskrafter inom kommunen som arbetar med miljöanpassad upphandling samt uppföljning av krav på bland annat transporter.
- Helsingborg har byggt om Södra Stenbocksgatan till stadsgata. Cykelbanor och kollektivtrafik har prioriterats framför bilismen.
- Åtgärder på Järnvägsgatan och Drottninggatan har påverkat i trafiksituationen i positiv riktning.

Den åtgärd som inte är genomförd är ombyggnad av höger körfält på Järnvägsgatan och Drottninggatan till separat bussfält på vissa sträckor.

halvår 2014 helår 2014 halvår 2015	NO ₂ medelvärde µg/m ³	NO ₂ dygns- överskridande antal	PM10 medelvärde µg/m ³	PM10 dygns- överskridande antal
Drottninggatan gatunivå	26,2	0	20,3	5
	23,8	0	18,6	6
	25,1	2	18,7	4
Järnvägsgatan taknivå	17,7	0		
	16,1	0		
	17	0		
S Stenbocksg. gatunivå	24,4	1		
	22,7	1		
	23,5	1		
Miljö kvalitetsnorm	40	7	40	35

Tabell över uppmätta halter och överskridanden i Helsingborg

Beräkningar av halterna i Helsingborg är gjorda i datasystemet Enviman. Simuleringar baseras på utsläppskällor, trafikflöden, lokal geografi samt meteorologiska variationer. Modellen är validerad både för taknivå och för gaturumsnivå.

Överensstämmelsen är mycket bra och betydligt bättre än de krav som Naturvårdsverket ställer för modellering.

Tre scenarier har studerats; nuläge (2014), framtid år 2020 utan genomförande av sista åtgärden (ombyggnad av höger körfält till separat bussfält på vissa sträckor) och framtid år 2020 med genomförande av sista åtgärden.

Alla tre scenarier visar att miljö kvalitetsnormen klaras.

Övrigt

Enligt beräkningarna ligger halterna i belastade gaturum under men i närheten av miljö kvalitetsnormen. Beräkningarna är byggda utifrån prognoser avseende framtida trafikutveckling, byggnadsplaner och emissionsfaktorer. Det finns alltid osäkerheter i dessa prognoser, utvecklingen kan leda till minskade halter men även till ökade halter. Till exempel har ökningen av dieslbilar lett till en oförutsedd ökning av halterna av kvävedioxid.

Det är av stor vikt att Helsingborgs kommun kontinuerligt följer upp situationen avseende luftkvalitet, antal fordon i gaturummen, emissionsfaktorer, risk för inneslutningar av gaturum vid nybyggen och luftkvalitetseffekter för att säkerställa att nya överskridanden inte uppstår. Halterna överskrider fortfarande den övre utvärderingströskeln (ÖUT) vilket innebär att kommunen fortfarande måste övervaka halterna kontinuerligt.

Om situationen i något avseende ändras kan det leda till att gränsvärdesnormen för kvävedioxid överskrids och då riskerar kommunen att ett nytt åtgärdsprogram måste tas fram.

För att kommunen ska få handlingsutrymme att vidareutveckla staden är det även viktigt att ytterligare åtgärder genomförs så viss marginal till normen erhålls.

Beslut i ärendet har fattats av avdelningschef Annelie Johansson, I ärendet har även Dave Borg, enhetschef deltagit. Ärendet har föredragits av Karin Söderholm, miljöavdelningen.

Annelie Johansson

Karin Söderholm

Bilagor

- Reviderat åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i Helsingborg, 2009-10-15
- Spridningsberäkning i Helsingborg 2014 och 2020, 2015-11-24.

Kopia

Länsledningen (LÖD)
Miljöavdelningen (AJ, DB, KS)
Samhällsbyggnadsavdelningen (EB, PE, SS)

Namn	Avdelning	Adress	Postnr	Ort
Helsingborgs stad	Kommunstyrelsen (KS) Miljönämnden Stadsbyggnadsnämnden Utvecklingsnämnden		251 89	Helsingborg
Skånetrafiken		Andra Avenyn 7	281 83	Hässleholm
Trafikverket	Region syd	Box 543	291 25	Kristianstad
Hållbar mobilitet Skåne		Nordenskiöldsgatan 17	211 17	Malmö
Lunds kommun	KS	Box 4	221 00	Lund
Kävlinge kommun	KS		244 80	Kävlinge
Båstads kommun	KS		269 80	Båstad
Bjuvs kommun	KS	Box 501	267 25	Bjuv
Höganäs kommun	KS		263 82	Höganäs
Landskrona kommun	KS		261 80	Landskrona
Svalövs kommun	KS		268 80	Svalöv
Åstorps kommun	KS		265 80	Åstorp
Ängelholms kommun	KS		262 80	Ängelholm
Polismyndigheten Skåne-Helsingborg			205-90	Malmö
Cykelfrämjandet	Helsingborg	Filbornavägen 11	252 76	Helsingborg
Naturvårdsverket			106 48	Stockholm
Boverket		Box 534	371 23	Karlskrona
Sjöfartsverket			601 78	Norrköping
Miljödepartementet			103 33	Stockholm
Malmö stad	Gatukontoret Miljöförvaltningen		205 80	Malmö

